

СПЕЦВЫПУСК

ПЕРСИК

ДЛЯ ФЕРМЕРОВ И ВЛАДЕЛЬЦЕВ ПРИУСАДЕБНЫХ ХОЗЯЙСТВ

ДАЧА САД ОГОРОД

ВСЕУКРАИНСКИЙ ЖУРНАЛ

ПРИБЫЛЬ
с 1 га более
100 тыс. грн.

Суперранний персик Парацельс

Инжирный персик

Нектарин

подписной индекс:
98592

Всеукраинский
ежемесячный журнал
«Дача, Сад, Огород»
№ 3 (24) март 2009 г.

зарегистрирован в Госкомитете
телевидения и радиовещания
Украины. Свидетельство
о регистрации КВ № 11011
от 20.02.2006 г.

Учредитель и шеф-редактор:
Н.И.Галивец

Издатель:
ЧП «Компания «Медиа Империял»

Выпускающий редактор:
Константин Мороз
тел.: (061) 228-48-83
8 (066) 60-28-065

Дизайн и верстка:
Мэргиницын В.В.

Адрес редакции:
691016, г. Запорожье,
пр. Metallургов, 10. оф. 5
тел.: (061) 228-48-81
e-mail: dso@m-imperial.com.ua
http://m-imperial.com.ua

Отдел рекламы, реализации и подписки,
тел.: 8 (061) 228-48-81, 220-89-82, 228-48-82

Журнал отпечатан
в ООО «Издательский дом «Керамист»
Заказ № 021104
69057, г. Запорожье, ул. Седова, 16

Тираж 75 000 экз.

адреса: КП «Пресса», через Укрпочту,
адреса: местных распространителей
и в специализированных агромагазинах.

Ответственность за содержание
рекламных материалов несет
рекламодатель.

При подготовке номера также
использованы материалы интернет-сайтов

При обращении к рекламодателям просьба
ссылаться на журнал «Дача, Сад, Огород»

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ

Про персик коротким
рядком.....4
Походження Київських пер-
сиків.....4
Генофонд персика и его
использование.....5

СОРТА

Київські персики.....6
Персики для севера Укра-
ины.....8
Сорта Киевского институ-
та садоводства.....9
Ранние сорта персика селекции НБС.....11
Сорта нектарина НБС.....12
Сорта НБС по срокам созревания.....14
Нові сорти персика на Закарпатті.....15

ТЕХНОЛОГИЯ

ВЫРАЩИВАНИЯ

Персику Донбассі.....18
Сорт Доказ.....18
Персик Таврії.....19
Персиковые советы.....20
Вигонка персиків.....21
Посадите персидское
яблоко.....23
Підщепи та вирощування
нектарина.....24
Формування і обрізка пер-
сика.....25
Обрезка, формирование персиков и нектаринов..27
Догляд за персиками.....29

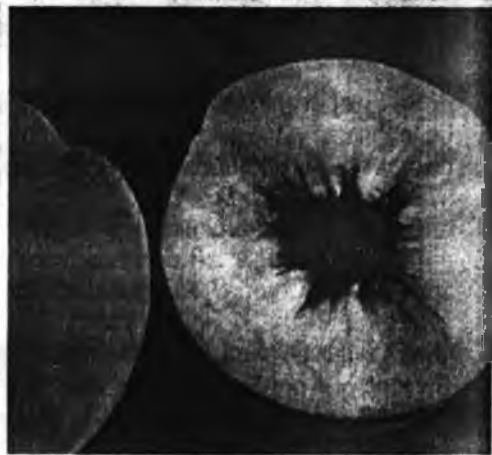
ЗАЩИТА РАСТЕНИЙ

Захист рослин у промис-
лових садах.....31
Защита от болезней и
вредителей.....32

ПОЛЕЗНЫЕ СВОЙСТВА

Персик кормит, персик
лечит.....33

ЧАСТНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ.....34

Ольга Миколаївна Алексєєва, кандидат сільгоспнаук, старший науковий співробітник, доцент кафедри «загальне землеробство» Таврійського державного агротехнологічного університету.

Прагнення прискорити окупність капіталовеладень примусило звернутися до лідерних компактних крон. Нами внаслідок багаторічних досліджень одержано добрі результати щодо сплющеної та веретеноподібної форми крони, дерева яких на 1-2 роки раніше вступають у пору плодоношення.

Формування крони проводять ранньою весною, незалежно від строків садіння персика. До початку робіт треба засвоїти типи пагонів, бо персик, на відміну від інших плодових культур, плодоносить на однорідних гілках минулого року. У кронах персика розрізняють наступні типи пагонів:

- сильні річні, довжиною 20-60 см, які мають групи квіткових і ростових бруньок. Кожна група представлена в основному трьома бруньками, з яких бічні - квіткові, а середня - ростова. Це той приріст, на якому на півдні України формується основна маса плодів (72-90%);

- скорочені довжиною 10-20 см, по всій їх довжині яких розташовані поодинокі квіткові бруньки і верхня -ростова. Після плодоношення вони оголюються і частіше всихають. Велика їх кількість у кроні свідчить про перевантаження і передчасне старіння дерева;

- букетні гілочки, довжиною 2,5-5см, закінчуються 3-5 плодовими бруньками. Зі вступом у повне плодоношення їх кількість зростає;

- передчасні, розвиваються з ростових бруньок на пагонах поточного року. Добре розвинені передчасні пагони використовують для плодоношення як резервні, особливо у роки із суворими зимами, за великої кількості пошкоджених плодових бруньок на сильних річних пагонах;

- жирові (вовчкові), розвиваються зі сплячих бруньок на скелетних гілках і штамбі дерева. З'являються вони після значного пошкодження, омолоджуючої або сильної обрізки молодих дерев. Їх використовують для відновлення крони дерев, заміни старих нагтівскелетних гілок, а у молодих дерев - видаляють.

Поліпшено-чашоподібна форма крони. Для садіння застосовують некроновані однорічні саджанці з численними передчасними пагонами. На саджанці від місця щеплення до першого добре розвиненого пагона відміряють 50-60см (висоту штамба) і вирізають усі прирости на ньому. Потім відбирають 7-10 бічних пагонів,

спрямованих у різні боки, і над верхнім зрізують центральний провідник, Пагони, що лишилися, вкорочують на 2-3 бруньки від основи. Вибір скелетних гілок здійснюють наприкінці травня або на початку червня у перший вегетаційний період після садіння. З усієї кількості пагонів залишають 3-4 приблизно однакових за товщиною, розташованих один від одного через 2-3 бруньки та у різні боки із кутом відходження від стовбура не меншим $45-55^{\circ}$, решту вирізують на кільце.

Якщо літне обрізування не проводилось, то вибір основних скелетних гілок і вирізування зайвих проводять ранньою весною перед початком другого періоду вегетації за тим же принципом, що й зелені операції минулого року. Провідники скелетних гілок укорочують на відстані 40-60 см від основи. Під час другої вегетації, особливу увагу приділяють літньому обрізуванню. Наприкінці травня видаляють пагони, що вирости на штабмі, та вертикальні -на внутрішньому боці скелетних гілок, а також зайві та конкуренти погонів подовження скелетних гілок.

З третього року дерева починають обрізувати на плодоношення. У першу чергу звільняють внутрішню частину крони від пагонів які ростуть вертикально. Потім продовжують закладання гілок другого порядку вздовж осі гілок першого. Пагони при цьому повинні бути на відстані 20-40см один від одного, в нижній на 30-40 від штамба.

З решти пагонів, спрямованих вбік і назовні, вибирають ті, які найбільше підходять для плодоношення так, що вони знаходились на відстані 10-20см одна від одної і вкорочують їх залежно від сили росту на 6-12 груп бруньок. Решту слабких пагонів вирізують на кільце або вкорочують від основи на 2-3 бруньки. Прирости подовження гілок всіх трьох порядків, як правило, не вкорочують, за виключенням тих, які треба послабити або змінити напрямом. Верхівки скелетних гілок залишають без плодоносних пагонів, щоб запобігти їхньому згинанню під вагою плодів.

На 4-5-ий роки продовжують закладати скелетні гілки та другого-третього порядку на периферії крони. Обрізку починають з вивільнення центру крони від затінюючих гілок, вирізаючи їх на кільце. Після цього приступають до обрізки на плодоношення. У цей період основні скелетні гілки підрізають на висоті біля 3 метрів щоб обмежити подальший ріст у висоту, обмежують також ріст у ширину згідно зі схемою посадки.

Сплющена форма крони. При її формуванні однорічні саджанці після садіння

зрізують на висоті 70-80см. Потім у зоні майбутнього штамбу (60-70 см) видаляють усі передчасні пагони. У зоні кронування галуження, що лишилися, вкорочують на дві нижні бруньки. Перед початком другої вегетації проводять формуюче обрізування. Вибирають 3 найсильніші гілки. Дві з них мають бути протилежні з відстанню між ними 10-18 см, орієнтовані у бік ряду або лід кутом до 30-45°. Кут їх відхилення 40-60°. Залишені гілки вкорочують на відстані 40см від основи. Третю скелетну гілку розташовують між першими. Вона повинна бути прямою або трохи похилою в той чи інший бік ряду. Її не вкорочують. Якщо на ній з'являються передчасні пагони, то сильні вирізують на кільце, а слабкі на 2-3 бруньки.

На 3-ій рік завершується остаточне формування крони. На бокових скелетних гілках продовжують формувати напівскелетні гілки на відстані 30-40 см від стовбура. На центральному провіднику яруси не закладають, а видаляють всі сильні річні прирости, решту залишають на відстані 10-15 см один від одного, вкорочуючи їх на 6-8 груп плодкових бруньок.

На 4-5-ий рік проводять нормуюче обрізування на плодоношення. Одночасно треба стежити, щоб обростаючі гілки на центральному провіднику не перетворювалися у скелетні, тобто треба проводити обрізування на заміщення, створювати плодві ланки. Внаслідок щорічного часткового омолодження центральний провідник не оголюється, має сильний річний приріст, тому плоди будуть високої якості.

В умовах півдня України сплюснена крона за урожайністю не поступається об'ємній чашоподібній.

Веретеноподібну форму крони застосовують у Болгарії, Італії, Франції, інших країнах. На підставі досліджень у умовах Кіровського району Криму та у дослідному господарстві «Мелітопольське» Інституту зрошуваного садівництва УААН можна зробити висновок, що веретеноподібне формування дозволяє створювати густіші посадки дерев (5x3 і 5x2 м), відрізняється раннім плодоношенням (на 3-й рік), що є одним із факторів інтенсифікації виробництва персика.

Для формування вільної пірамідальної крони необхідно використовувати однорічні саджанці висотою до 1,5м і товщиною стовбура не меншою 2 см з добре розвиненою кореневою системою.

Передчасні бокові пагони на висоті 50-60 см вирізують, решту вкорочують на дві

бруньки. Посаджені дерева не кронуються. Після садіння третього року дерева ростуть вільно, майже без обрізування. Треба лише стежити, щоб центральний провідник домінував над іншими, для чого вирізують усі сильні пагони, які відходять під гострим кутом. На 3-4 рік після садіння проводять порівняно сильне обрізування, скелет дерева формують з 7-8 гілок. Висоту крони при 5-метровому міжрядді обмежують на рівні 3-3,2 м, ширину плодової стіни – до 2,8-3,0 м.

Обрізування плодоносного саду. Персик схильний до перевантаження плодами. За сприятливих умов вирощування генеративних бруньок закладається значно більше, ніж це необхідно для нормального врожаю. За нашими даними для одержання високоякісних плодів достатньо мати їх до 500-600 штук на дереві.

При значному навантаженні якість плодів (розмір і зовнішній вигляд) погіршується, вегетативний приріст зменшується, що призводить до зниження врожаю наступного року. Нормування врожаю здійснюється за допомогою весняного обрізування (коли вже видно пошкодження бруньок). Обрізку однорічних плодових гілок персика проводять залежно від їх виду, сили росту і розташування у кроні. Спочатку видаляють всі сухі, пошкоджені гілки, а потім сильні розгалужені однорічні прирости, жирові, які загущують крону. Якщо жировик виріс на скелетній гілці в оголеному місці, то його вкорочують на 40-50 см, щоб у подальшому отримати на ньому повноцінну обростаючу деревину.

Скорочені гілочки здебільшого вирізують на кільце, залишаючи їх тільки у місцях, де немає нормального річного приросту, при цьому сильно проріджуючи.

Потім намічають сильні річні пагони на плодоношення та резервні сучки. Найчастіше на плодоношення залишають однорічні гілки, які ростуть безпосередньо на скелетній частині дерева або сильні річні прирости, розташовані коло основи дворічних гілок, що відплодоносили. Дуже важливо залишити на дереві їх оптимальне число. Кількість таких пагонів залежить від урожайності сорту (сили росту, щільності розміщення генеративних бруньок на погонах різних типів, ступеня зав'язування плодів).

У південному степу в умовах зрошування рекомендується залишати на деревах сортів із високою потенційною продуктивністю (Київський ранній, Приазовський, Таврія, Фаворита Моретіні) 100-200 змішаних пагонів; із середньою потенційною продуктивністю (Лебедев, Соковитий, Мелітопольський ясний, Остряківський білий) - 120-140; з високою продуктивністю (Янтарний, Августовський) 140-160

змішаних пагонів, які вкорочують на 8-10 груп генеративних бруньок. Для резервних сучків вибирають нормально розвинуті змішані пагони та укорочують їх на 2-3 бруньки. Кількість резервних сучків залежить від сили вегетативного росту. І

Іноді внаслідок невірної форми формування і обрізування сильний приріст зосереджений зверху крони, а в нижній зоні ріст зовсім слабкий і спостерігається оголення скелетних гілок. Перерозподіл енергії росту таких дерев здійснюється шляхом навантаження плодовими гілками верхніх сильно ростучих частин і сильне укорочування на омолодження (з залишенням 2-3-х бруньок) непродуктивної слабкої обростаючої деревини у нижній частині. Внаслідок цього численні плоди на верхівках поглинають основну кількість поживних речовин, вироблених у цій частині крони, гілки згинаються під вагою плодів, приріст значно послаблюється, а затінення нижніх гілок зменшується, за відсутності плодів ріст їх посилюється, що робить можливим поступове розширення зони плодоношення в напрямку зверху вниз.

Внаслідок сильного щорічного проріджування обростаючої деревини дерева частково омолоджуються. Відпадає необхідність у періодичному сильному омолоджуючому обрізуванні, яке у рік проведення призводить до різкого зниження врожаю. Однак, у деяких випадках доводиться омолоджувати порівняно молоді дерева (4-7-річного віку), у яких скелетні гілки сильно пошкоджені хворобами (клястероспоріозом, моніліозом, кучерявістю листків) або морозами. У такому разі на початку росту пагонів, коли видна межа ушкодженої деревини, скелетні гілки вирізують на 10-15 см нижче рівня змертвілої тканини.

Зима 2008-2009 років була відносно сприятливою. Пошкодженість квіткових бруньок на сильних річних приростах в середньому по сортах на початок березня склала 8-15%. Тому навантаження квітковими бруньками і взагалі пагонами при обрізці повинно бути звичайним. При скороченні пагонів треба звертати увагу на розміщення квіткових бруньок по довжині. Залежно від погодних умов і біологічних особливостей сорту, бруньки можуть розташовуватись на пагоні рівномірно або у верхній чи нижній його частині, що є підставою більш скорочувати пагони при обрізці або залишати довшими